

De mange gode serier på streaming-tjenester som Netflix og HBO udgør et virtuelt og flittigt besøgt bibliotek med fortællinger om mening, eksistens og etik. Disse fortællinger kan bruges i den kirkelige undervisning.

Af Preben Medom Hansen, medarbejder ved KK44 Skoletjenesten i Silkeborg

Nævn en bog, som over 30% af de 25-årige mænd i dit sogn har læst!

Det er vist en umulig opgave. Unge læser mindre end tidligere og har derfor ikke bøger som fælles reference. Men når det kommer til TV-serier, er billedet et andet. Her vil jeg let kunne nævne fire-fem serier, som over 30% af alle danske 25-årige mænd har set: Game of Thrones, Westworld, Stranger Things, Vikings og Breaking Bad vil være gode bud.

TV-serier hitter

Vi ser serier som aldrig før. Det gælder os alle sammen, men - ifølge Danmarks Statistik -særligt aldersgruppen fra 16 til 34 år. Netflix, HBO og de andre streamingtjenester er så udbredte herhjemme, at de fleste yngre danskere har købt eller til-lusket sig adgang. Samtidig er anmelderne enige om, at mange af serierne holder høj kvalitet. De bedste manuskriptforfattere, instruktører, og skuespillere

arbejder i dag med TV-serier, som tidligere blev set som et andenrangs-produkt sammenlignet med spillefilm.

Genopliv studiekredsen

Derfor fik jeg den tanke, at vi i folkekirken burde eksperimentere med at »re-thinke« den gamle velkendte studie/læsekreds-model til et serie-debat-forum. Den gode fortælling kalder på vores indlevelse og er derfor en engagerende måde at arbejde med eksistentielle og etiske temaer på. Masser af serier har vedkommende og relevante tematikker. Og i serier (og film) har de unge en fælles referenceramme af gode fortællinger, som de endda ofte er meget passionerede og nørdet vidende omkring.

» I science fiction-dystopien tager man en teknologisk eller samfundsmæssig tendens, og tænker »hvor galt kan det gå?« «

Sci-fi dystopier

Nu handler dette nummer af Kirken Underviser om fantasy, og der er heldigvis masse af gode muligheder netop i denne genre. Særligt når man inkluderer science fiction som del af fantasy-genren. For netop i disse år er der en bølge af intelligente – og ret dystopiske – science fiction serier, fx The Handmaidens Tail, Westworld, The Leftovers og Black Mirror.

I science fiction-dystopien tager man en teknologisk eller samfundsmæssig tendens, og tænker »hvor galt kan det gå?« Men selvom dystopien fortæller om noget, der er gået galt, så handler den i høj grad også om, hvad der er det gode. Det gode fremstår endda ekstra stærkt, fordi vi som publikum selv tænker og føler, at det mangler i fortælleuniverset. Det manglende gode bliver derved fortællingens drivkraft.

Hvordan mon man kommer i gang?

Godt spørgsmål, for vi har ikke i redaktionsgruppen fundet nogen, som har prøvet dette. Men det er næppe tilstrækkeligt bare at lave et opslag på Facebook, hjemmeside eller i kirkebladet. I stedet skal man have en eller to unge, som man møder face to face, med på idéen og så bruge deres netværk til at få samlet en lille gruppe.

Man behøver ikke som vært at have set alle seriens afsnit forfra og bagfra. Men som minimum skal man se et par afsnit og måske supplere med lidt artikel-læsning om universet.

» Bed en af de unge om at vælge et par klip fra afsnittet, som de gerne vil snakke om den første aften. «

Hvordan kan der arbejdes?

I en litteratur-studiekreds har deltagerne læst bogen i forvejen; og i en TV-serie-studiekreds har man set serien i forvejen. Det er altså ikke en fælles gang binge-watching i sognegården, der skal inviteres til (hvilket også ville give problemer ift. reglerne om, at streamingtjenester ikke må bruges til offent-

lige forevisninger). Jeg vil dog anbefale, at man til en start vælger et enkelt afsnit ud og beder alle om at have guset dette afsnit til den første aften, så de enkelte scener er i frisk erindring. Tit vil det allerførste afsnit være et godt valg, fordi seriens univers etableres her.

Bed en af de unge om at vælge et par klip fra afsnittet, som de gerne vil snakke om den første aften. Gerne med den binding, at klippet skal lægge op til en snak om det tema, I/du har valgt at koble med serien. At vælge en tematik, tror jeg, er nødvendig for, at samtalen ikke bliver for springende eller irrelevant i en folkekirkelig sammenhæng.

Præstens opgave er at forberede et lille oplæg om aftenens tema. Oplægget skal være det perspektiverende indlæg og behøver ikke holde sig til seriens univers. Her kan der inddrages bibelske tekster, teologiske og filosofiske tanker, litteratur m.m.

Første aftens program

Hvis vi fx vælger serien Game of Thrones og temaet det onde, kunne en aften se sådan ud:

1. Præsentation og indledende runde hvor hver deltager giver et hurtigt bud på følgende to spørgsmål: (20 minutter)
 - Hvad kan jeg godt lide ved GOT?
 - Hvordan er det onde beskrevet i GOT
2. Vi ser sammen to-tre klip fra første afsnit, som en af deltagerne har valgt. Efterfølgende samtale om hvordan det onde er beskrevet i klippene (30 min)
3. Præsten giver et perspektiverende oplæg om det onde (15 min)
4. Samtale om det onde med inddragelse af GOT og præstens oplæg (30min)
5. Aftale program for næste gang (15 min)
 - Hvilket afsnit skal vi se til næste gang?
 - Evt. nyt tema?

Hvilken serie skal man vælge?

Først og fremmest skal man lytte til, hvad de unge kunne tænke sig. I anden omgang skal man overveje, hvilke serier man selv synes om og hvilke temaer, man ønsker at debattere.

Her er tre anbefalinger:

Game of Thrones (HBO)

Klassisk middelalge-fantasy à la Ringenes Herre - og så alligevel helt anderledes.

Tematikker: godt/ondt, hævn/tilgivelse, magt/afmagt, skæbne/frihed, døden som fjende og livsvilkår, klima.

Westworld (HBO)

Fremragende og kompleks fortælling med bl.a. Anthony Hopkins og Sidse Babett Knudsen.

Tematikker: Hvad er et menneske? Kunstig intelligens vs. menneskelig hjerne/sjæl, hvad er bevidsthed? Hvad er fri vilje? Mennesket der vil være skaber/Gud – Babelstårnmyten.

Black Mirror (Netflix)

Fortjener særlig anbefaling. Sort-humoristiske dystopier. Skræmmende realistiske og voldsomt underholdende. Hvert afsnit er en afsluttet selvstændig fortælling. Lægger op til etisk stillingtagen til de nye teknologier og samfundsudviklingen.

Og så er der alle filmene

Selvom serierne hitter, så laves der stadig gode film med et stort publikum.

Her lidt anbefalinger til nyere sci-fi film, der har gods til gode samtaler:

- Blade Runner 2049
- Interstellar
- AI Artificial Intelligence
- I-Robot
- Ex Machina
- Her
- District 9
- Eternal Sunshine of the Spotless Mind
- Children of Men